

Förslag till uttalande från Mellanskogs föreningsstämma 2024

Skogen är en av Sveriges absolut viktigaste näringar. Den ger oss välbefinnande, sysselsättning såväl i stad som på landsbygden och förmåga att möta klimatförändringarna. Samtidigt är den en myllrande plats för djur, växter och människor som söker avkoppling, motion eller kanske mat i form av viltkött, svamp och bär.

Skogen och skogsägarna förtjänar långsiktiga stabila förutsättningar som ger oss, familjeskogsbruket, möjlighet att fortsätta att äga och bruka våra skogar även i framtiden. Så är tyvärr inte fallet idag.

Mellanskog välkomnade den skogsutredning som tillsattes i början av februari, även om de viktiga frågorna om artskydd och ersättningsrätt saknades. Beskedet då var att dessa frågor "skyndsamt" skulle beredas i Regeringskansliet. Sedan dess har det gått mer än tre månader. Utan besked från regeringen.

Några av Mellanskogs medlemmar har nu, med stöd av föreningen, drivit rättsprocesser i sex år för att försvara rätten att bruka sin mark och att få ersättning när den nekats. De har förbjudits att avverka, sökt dispens hos Länsstyrelsen, nekats dispens. Överklagat dispensbeslutet, förlorat överklagan. Överklagat till Mark- och miljööverdomstolen, nekats prövningstillstånd och slutligen stämt staten på ersättning. En process som fortfarande är pågående.

Orimligheten i den här utvecklingen har påtalats sedan 2016 av bland annat av Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket. Löftena från politiken har varit flera, resultatet har fullständigt uteblivit.

Den nuvarande situationen är inte värdig en fungerande rättsstat och behöver förändras nu. Konsekvenserna syns redan i tillgång till förnybar råvara och i skogsägarnas vilja att utföra åtgärder i skogen.

Mellanskog anser att flera viktiga ändringar behöver göras i artskyddsförordningen, särskilt rörande nationellt fridlysta arter. Att göra ändringar i förordningar ligger inom regeringens mandat och bör kunna göras skyndsamt. Regeringens långsamma hantering av dessa frågor är anmärkningsvärd och Mellanskog riktar nu skarp kritik mot bristen på konkreta åtgärder.

Både artskydds- och ersättningsfrågorna behöver få en långsiktigt stabil lösning, med tydlig lagstiftning. Den akuta situationen för landets skogsägare behöver dock lösas här och nu. Mellanskog kräver därför att myndigheterna skyndsamt ska erbjuda formellt skydd till de markägare som drabbats av ett förbud kopplat till artskyddsförordningen. Att varje enskild markägare ska tvingas stämma staten, med risk att få betala motpartens rättegångskostnader, är inte acceptabelt.